CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

1.1 Prezentarea principalelor caracteristici geografice

Teritoriul acoperit de Asociația Grupul de Acțiune Locală "Valea Teleajenului" aparține din punct de vedere administrativ județului Prahova, fiind o zonă continuă, uniformă din punct de vedere al datelor geografice și economice cuprinzind 6 comune din centrul județului și un oraș: Lipanești, Măgurele, Dumbrăvești, Gura Vitioarei, Gornet, Bălțești și orașul Plopeni. Cele 6 comune au în componență 25 de sate.

Situat în sudul lanțului carpatic, județul Prahova se află în partea central-sud-estică a României, având ca vecinătăți la nord județul Brașov, la est județul Buzău, la vest județul Dâmbovița, iar la sud județele Ilfov și Ialomița. Municipiul Ploiești, reședința județului Prahova, se află la 60 km distanță față de București, capitala țării, la 45 km distanță față de cel mai mare aeroport al României - Aeroportul Internațional „Henri Coandă" și la 110 km distanță față de municipiul Brașov.

Suprafața județului Prahova este de 4.716 km^2, reprezentând 13,7% din suprafața totală a Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia și cca. 2% din suprafața României. Suprafața totală a teritoriului GAL Valea Teleajenului este de 170,79 km^2, reprezentând 3,62% din suprafața județului Prahova. Ceea ce dă notă de unitate teritoriului este amplasarea localităților în bazinul râului Teleajen. **Teritoriul este prezentat în anexa 5 atașată - Harta administrativă și geografică a teritoriului.**

Comuna Lipanesti este formată din satele Lipănești (reședința), Satu Nou, Șipotu și Zamfira, cu o surpafață de 18,06 km^2. Se află pe malul stâng al Teleajenului, la nord-vest de orașul Boldești-Scăeni. Este străbătută de șoseaua națională DN1A, care leagă Ploieștiul de Brașov prin Vălenii de Munte. Din aceasta, lângă Lipănești, se ramifică șoseaua județeană DJ217. Prin comună trece și calea ferată Ploiești Sud-Măneciu, pe care este deservită de halta de călători Lipănești.

Comuna Măgurele este formată din satele Măgurele (reședința), Iazu și Coada Malului, cu o suprafață de 27,47 km^2. Comuna se află pe malul stâng al Teleajenului. Este străbătută de șoseaua națională DN1A. Din această șosea, la Măgurele se ramifică șoselele județene DJ100L și DJ231. Prin comună trece calea ferată Ploiești Sud-Măneciu.

Comuna Dumbrăvești este formată din satele Dumbrăvești (reședința), Găvănel, Mălăești de Jos, Mălăești de Sus, Plopeni și Sfârleanca, cu o suprafață de 29,51 km^2. Comuna se află la vărsarea râului Vărbilău în râul Teleajen. Este străbătută de șoseaua județeană DJ102. Prin comuna Dumbrăvești trece și calea ferată Buda-Slănic.

Comuna Gura Vitioarei are în componența satele: Gura Vitioarei (reședința), Bughea de Jos, Poiana Copăceni, Făgetu, Fundeni, cu o suprafață de 33,06 km^2. Comuna se situează în partea de nord a județului Prahova, în zona subcarpatică din valea Teleajenului. Este străbătută pe șoseaua națională DN1A. Prin comună trece și calea ferată Ploiești Sud-Măneciu, pe care este deservită de halta Făget Teleajen.

Comuna Gornet este formată din localitățile Gornet (reședința), Bogdănești, Cuib și Nucet, cu o suprafață de 21,30 km^2. Se află în zona centrală, de deal, a județului. Este traversată de șoseaua județeană DJ231.

Comuna Bălțești este formată din satele Bălțești (reședința), Izești și Podenii Vechi. Comuna Bălțești este situată în partea centrală a județului Prahova, pe dealurile dintre râul Teleajen și râul Lopatna, cu o suprafață de 36,66 km^2. Comuna este traversată printre satele Podenii Vechi și Bălțești, de șoseaua județeană DJ100L.

Orașul Plopeni este al doisprezecelea centru urban al județului Prahova din punct de vedere demografic, cu o suprafață de 4,73 km^2. Localitatea este situată la circa 15 km nord de municipiul Ploiești și este înconjurată de păduri din stejar. Orașul se află în centrul

județului, pe malul drept al Teleajenului. Prin oraș trece și calea ferată Buda-Slănic, pe care este deservit de stația Plopeni.

Teritoriul GAL Valea Teleajenului este situat în zona de contact a Câmpiei Ploieștiului cu dealurile subcarpatice, pe malul stâng și drept al râului Telejean. Conform încadrării în zonele geografice, teritoriul GAL "Valea Teleajenului" este caracterizat printr-un relief predominat de dealuri. Resurse de sol sunt constituite din soluri brune și brun-roșcate, care au ca patură inferioară o concentrație mare de depozite aluvio-proluviale, ce aparțin, în mare parte conului de dejecție al râului Teleajen, soluri prielnice pentru agricultură, foarte fertile, cultivate cereale, cartofi, sfeclă de zahăr, legume. În zona de câmpie se întâlnesc solurile brune eumezobazice. Ca principale roci de formare se pot menționa pietrișurile fluviatile, pe cea mai mare parte din suprafață și luturile. În zona de luncă se întâlnesc protosolurile aluviale, acestea fiind răspândite în lunca râului Teleajen, pe terenuri inundate frecvent. În zona colinară s-au format solurile brune luvice (podzolite). Resursele natural sunt formate din hirdrocarburil (petrol, gaze, păcură), calcare, gresii, gips, nisip.

Vegetația este destul de bine dezvoltată. Dealurile sunt acoperite cu păduri de gorun, cer, carpen, plop, tei și de o vegetație spontană, ierboasă. Dealurile cu înclinare mai mică sunt acoperite cu pomi fructiferi, vițe de vie.

Printre ocupațiile de bază ale locuitorilor se numără: agricultura cu cele două ramuri principale:cultura vegetală și creșterea animalelor, pomicultura, exploatarea lemnului și creșterea animalelor.Sectorul agricol este reprezentat în cadrul parteneriatului de Asociația Crescștorilor de Animale din Comuna Bălțești.

Climatul în care se încadrează teritoriul este temperat-continental, cu temperaturi medii anuale de 7-8°C, ierni geroase și veri calde. Precipitațiile medii ajung la 600 - 700 mm/an, din care în sezonul de vegetație 485 mm, condițiile de mediu fiind favorabile vegetației naturale a pădurilor de foioase (fag - stejar) și culturilor agricole.

Resursele pe care se bazează potențialul economic al teritoriului sunt resurse proprii (terenuri arabile, pășuni, fânețe, păduri, produse animaliere și vegetale).

Poziția geografică favorabilă față de centrele urbane, oferă un pontețial ridicat privind cererea de servicii, comerț, producție și produse agricole.

1.2 Populație - demografie

Conform Recesământului populației și locuințelor din anul 2011, populația totală din GAL Valea Teleajenului este de 33.677 locuitori, reprezentând 4,41% din populația județului Prahova. Densitatea medie a populației din teritoriu este de 197,18 locuitori/km^2, față de 161,8 locuitori/km^2 la nivel de județ. Comuna cu densitate cea mai mică este Bălțetești de 93,67 locuitori/km^2 și densitatea cea mai mare a populației este înregistrată în orașul Plopeni, fiind de 1631,7 locuitori/km^2.Nici o comuna /oraș din teritoriul GAL nu se încadrează la zon sărace, cu IDUL mai mic sau egal cu 55. Ponderea populației urbane este de 22,92% . Din punct de vedere al structurii pe sexe, populația se caracterizează printr-o ușoară predominare a populației feminine (50,63%). Ponderea populației sub 20 de ani este de 20,75%, populația peste 60 de ani reprezintă 21,12%, iar diferența de 58,13% este reprezentată de populația cu vârste cuprinse între 20-60 ani. În teritoriu este prezent fenomenul de îmbătrânire demografică care este mai accentuat în mediul rural decat în urban. Fenomenul de îmbătrânire demografică are efecte negative asupra dezvoltării economice din teritoriu, o presiune mai mare asupra populației ocupate pe piața muncii și determină migrarea cu precădere a populației tinere aptă de muncă. Conform datelor INSSE din anul 2014, la nivelul teritoriului GAL "Valea Teleajenului" au fost întregistrate 601 plecări cu domiciliul și doar 515 stabiliri cu domiciliul, rezultând un sold negativ de 86. Agricultura de subzistență, numărul redus de activități non-agricole sunt factori care

determină populația să plece. Avantajul geografic al teritoriul GAL Valea Teleajenului este apropierea de marile orașe. Atragerea investițiilor în această zonă, va permite dezvoltarea teritoriului într-un ritm accelerat, ce se va reflecta și în nivelul de trai al populației. Totodată, în urma acestor transformări, profilul sociodemografic al populației se va modifica ca urmare a creșterii atractivității locuirii în aceste localități, ceea ce va genera imigrație (în special dinspre urban spre rural). Numărul șomerilor conform datelor INSSE, decembrie 2015, este de 788 de persoane. Lipsa investițiilor, dar și nivelul redus de pregătire profesională este principalul „motor" al creșterii șomajului.

Din totalul populației teritoriului, 2.53% reprezintă populația romă, în total de 851 de persoane(conform anexă strategie).

La nivelul comunităților de romi există numeroase probleme de asigurare a unui trai decent, în condițiile unei rate reduse de participare pe piața muncii, un nivel educațional scăzut și acces deficitar la servicii de bază. Comunitatea romă din zonă este preocupată de dezvoltarea identității etno-culturale, aspirația către egalitatea accesului la cultură prin programe culturale rome la nivel local. Pentru a putea sprijini comunitatea de romi este nevoie de un parteneriat permanent cu societatea civilian toate etapele de intervenție publică, atât la nivelul administrațieipublice centrale, cât și, în mod deosebit, la nivelul celei locale.

1.3 Patrimoniu de mediu, architectural și cultural

La nivelul teritoriului GAL "Valea Teleajenului", comuna GORNET este încadrată la Zonă devaforizata de condiții naturale specifice. Comuna este renumită prin cultura zmeurei de grădină. Comuna Gornet și Gura Vitioarei sunt zone cu valoare naturală ridicată (HNV):

SIRUTA	JUDET	UAT(LAU2)
133562	Prahova	Gornet
131835	Prahova	Gura Vitioarei

O amenințare pentru aceste zone este practicarea agriculturii intensive și o posibilă conversie a pajiștilor cu înaltă valoare naturală în teren arabil. **Practicile agricole tradiționale au contribuit la menținerea acestor zone care livrează o serie de beneficii publice**, precum valoroasele peisaje culturale, apă și produse alimentare de calitate înaltă, calitatea vieții, oportunități pentru recreere. În teritoriu GAL nu sunt zone Natura 2000.

Teritoriului GAL Valea Teleajenului cuprinde următoarele arii naturale protejate de interes local și monumente istorice:

- Rezervația naturală Bucovețu, suprafață 80,7 ha, comuna Bălțești;
- Rezervația naturală complexă Lacul lui Stegardin, suprafață 4,5 ha, comuna Bălțești;
- Rezervația naturală forestieră Pădurea Cazacului, 130 ha, comuna Gura Vitioarei;
- Rezervația naturală zoologică Coada Malului, suprafață 390 ha, comuna Măgurele;
- Rezervația forestieră Pădurea Plopeni, suprafață 10 ha, orașul Plopeni.

COD LMI	Denumire	Localitate	Adresă	Datare
PH-I-s-B-16200 (RAN: 131452.01.01)	Cetate	oraș Plopeni	Poiana „La Cetate" („Cetatea Fetii")	sec. VI-V a. Chr.
PH-I-s-B-16201 (RAN: 132306.01.01)	Necropolă	sat Podenii Vechi; comuna Bălțești	În vatra satului	Latène

PH-II-m-A-16859	Beciul conacului, azi depozit	Sat Zamfira, comuna Lipănești	90, peste drum de biserica „Sf. Treime")	Sec. XVII
PH-II-m-A-16860	Mănăstirea Zamfira	Sat Zamfira, comuna Lipănești	90	1855-1857
PH-II-m-A-16860.01	Biserica "Înălțarea Domnului" și "Sf. Nifon" Mare	Sat Zamfira, comuna Lipănești	90	1855-1857
PH-II-m-A - 16860.02	Biserica "Sf. Treime"- din cimitir	Sat Zamfira, comuna Lipănești	90, cimitir	1743
PH-I-s-A-16208	Castrul de la Mălăiești	Sat Sfârleanca, comuna Dumbrăvești	"La Cetate"	101-118 p. Chr.
PH-II-a-B-16482	Ansamblul "Hanul Roșu" (ruină)	Sat Făgetu, comuna Gura	388	Sec. XVIII
PH-II-m-B-16482.01	"Hanul Roșu" (ruină)	Sat Făgetu, comuna Gura Vitioarei	388	Sec. XVIII
PH-II-m-B-16482.02	Fântână (ruine)	Sat Făgetu, comuna Gura Vitioarei	388	Sec. XVIII
PH-II-m-B-16482.03	Zid de incintă (ruină)	Sat Făgetu, comuna Gura Vitioarei	388	Sec. XVIII

Sursă: Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 133 bis/15.II.2016

Drumul Vinului și Drumul Fructelor, prezintă trasee importante din punct de vedere turistic pentru GAL "Valea Teleajenului". *Drumul Vinului* - valorifică importantul potențial vini-viticol al județului Prahova. Traseul însumează circa 100 km și parcuge 20 localități printre care și orașul **Plopeni.** *Drumul Fructelor* - traseu ce leagă 18 localități printre care și localitatea ***Dumbrăvești*** *și* include 28 de popasuri turistice.

Teritoriu GAL Valea Teleajenului are pontențial turistic care trebuie valorificat și protejat, în special, datorită ariilor naturale și a monumentelor istorice.

1.4 Economia locală

În teritoriul GAL "Valea Teleajenului" predomină activitățile mixte agricole-terțiare, cu excepția comunei Măgurele care are activități agricole-industriale-terțiare. Plopeni este un oraș cu activități dominant industriale, în zonă există un parc industrial important. Ponderea populației ocupate din teritoriul GAL Valea Teleajenului este de 38,78% din populația totală. Teritoriul GAL Valea Teleajenului prezintă pontențial privind forța de muncă. Principalele domenii de activitate și ponderea populației ocupate în fiecare sector conform datelor INSSE din 2011 (date prelucrate conform adresei de la INSSE) este următoarea:

- Agricultură, silvicultură și pescuit - 27,03%;
- Industria prelucrătoare - 23,00%;
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor - 11,33%;
- Construcții - 7,19%;
- Administratie publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public - 5,47%;
- Activități de servicii administrative și activități de servicii suport - 4,70% ;
- Transport și depozitare - 4,87%;
- Învățământ - 3,07%;
- Sănătate și asistență socială - 3,32%;

- **Alte domenii de activitate - 10,02%;**

Se observă o pondere ridicată a numărului de persoane care lucrează în industrie, comerț, construcții, deci implicit o dezvoltare a sectorului secundar și terțiar, pe lângă sectorul primar. Analiza firmelor pe clase de mărime, pune în evidență ponderea ridicată a firmele mici (sub 9 salariați) în totalul firmelor înregistrate. Ponderea terenurilor arabile, agricole, pășuni, fânețe, vii și pepeniere viticole, livezi și pepiniere pomicole este de este de 67,29% din suprafața fondului funciar la nivelul anului 2014, conform datelor INSSE. Suprafața mare ocupată de pășuni este favorabilă pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. Efectivul de animale la 1 decembrie 2010 este de 4073 ovine, 1606 bovine, 4984 bovine, 1203 caprine, 1321 familii albine, 85452 păsări. Sectorul agricol este caracterizat de ferme mici și foarte puține ferme mari. Produsele agricole sunt comercializate în mare parte prin intermediari și doar o parte la nivel local. O problemă importantă cu care se confruntă administratorii micilor exploatații agricole o reprezintă lipsa mijloacelor eficiente de valorificare a produselor din gospodăriile proprii. Numărul unităților de procesare și depozitare este redus. Principalele produse ale ramurilor sectorului agricol sunt: cereale, fructe, struguri, lapte, carne. Productivitatea este mică datorită lipsei utilajelor performante. Lipsa asocierii influențează negativ producția locală, cât și managementul exploatației. Datorita poziției geografice de care beneficiază teritoriul GAL Valea Telejeanului toate ramurile economiei au un potențial ridicat de dezvoltare.

1.5 Infrastura de bază, socială și educațională

Infrastructura rutieră cuprinde drumuri naționale, drumuri județene și drumuri comunale. Toate localitățile sunt legate la rețeaua de drumuri. Pentru întreținerea drumurilor, primăriile au nevoie de utilaje. În teritoriu lipsesc pistele pentru bicicliști, necesare deplasării elevilor, persoanelor care nu dețin un mijloc de transport. Locuitorii au acces la calea ferată. Rețeau de apă, canalizare și gaz acoperă parțial teritoriul GAL-ului.

Autoritățile publice locale au în general resurse limitate financiare și umane, și principalele eforturi se orientează către acoperirea nevoilor de dezvoltare ale fiecărei comunități. Foarte puține fonduri sunt alocate pentru activitățile culturale, recreaționale necesare asigurării unor condiții de viață mai bune pentru populație. Din cauza crizei au apărut furturile. Astfel autoritățile locale au nevoie de resurse pentru instalarea sistemelor de supraveghere, iluminat public, pentru a asigura siguranța locuitorilor.

Creșterea numărului și a ponderii populației cu vârsta peste 65 ani și multiplicarea problemelor sociale și economice legate de acest grup de vârstă, necesită dezvoltarea și dotarea unor centre pentru această categorie de populație. În prezent, intervenția socială, tipurile de servicii sociale existente și accesul la aceste servicii a eventualilor beneficiari reprezintă o reală problemă în teritoriu GAL Valea Telejeanului. Diversitatea și multitudinea factorilor care au dus la apariția și amplificarea acestor probleme sociale sunt de natură educațională, sanitară, subfinanțarea serviciilor sociale dar și factori indirecți ce țin de nivelul profesional al angajaților din aceste servicii. În teritoriu nu sunt asociații sau ONG care să ofere servicii sociale populației.

În cele 7 localități există grădinițe, școli primare și gimnaziale, licee în orașul Plopeni și comuna Bălțești, cabinete medicale și stomatologice. Doar în orașul Plopeni există o creșă. Lipsa altor forme de învățământ prezintă un mare dezavantaj pentru teritoriu, în condițiile în care cererea pentru persoane cu nivel de educație ridicat este semnificativă, din partea potențialilor investitori, pentru începerea unei afaceri pe cont propriu, pentru asigurarea unor servicii de calitate în teritoriu. Creșterea nivelului educațional de bază al tinerilor, le sporește șansele de a fi angajați.

Pentru a facilita evaluarea progresului înregistrat în perioada implementarii SDL, vor fi utilizați următorii indicatori de context identificați ca fiind relevanți pentru teritoriul GAL Valea Teleajenului

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	**Valoare**	**Unitate**	Anul
1.	Populația	33677	Locuitori	2011
2.	Teritoriul	170,79	Km²	
3.	Densitatea populației	197, 18	Locuitori/km²	2011

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	**Valoare**	**Unitate**	Anul
1.	Populația	33677	Locuitori	2011
2.	Teritoriul	170,79	Km²	
3.	Densitatea populației	197, 18	Locuitori/km²	2011